

דעם רבינ'ס

עיוכס

ויצא תשפ"ב
גליון 67

אייערע קינדער זאלט איר מודיע זיין
וואס דא האט זיך גיטאן (שיהר"ו ר"ט)

דער ריינער קוואל

א גוטן לעכטיגן שבת פאר אלע טייערע קינדער

קליין קינד דאוונט מיט אן אַמַת. נאָך אַן עצה שרייבט דער רבי אין די תורה, אז מען זאל נעמען איין קליין שטיקל פונעם דאווענען, און דארט אריינלייגן אלע כוחות צו דאווענען מיט פּוּנָה, און נאכדעם קען מען נעמען נאך אַ שטיקעלע, ווייל פון אנהייב איז שווער צו אונזין האבן דאס גאנצע דאווענען, אבער אביסעלע קען מען יא דאווענען מיט פּוּנָה.

דערציער ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה! "סלם" איז בגימטריא "קול" די בחינה פון 'קול קול יעקב' דאס מיינט אז אפילו דינע ווערטער פון דאווענען ליגט אין דער ערד אין זייער א נידעריגע פלאץ, אזוי ווי עס שטייט אַמַת מארץ תצמח, מיט דעם אלעם, "וראשו מגיע השמימה", גלייך ווען מען רעדט מיט אַמַת, הייבט אן ווערן ליכטיג און מקומט אן ביזן הימל, דאס הייסט

גם כמה פעמים צריכי לשחח את עצמך על יו"מ ולדשטותא מיל וצדיחותא (ספר יוסף סו"ת חנוכה ח"א)

די תפלה דערגרייכט גאר גאר הויך אויף אזוי ווייט אז אפילו די מלאכים און אלע אויבערשטע עולמות קענען ארויף גיין העכער און העכער דורך אונזערע תפלות (ליקוטי הלכות חנוכה ו').

דער אייבערשטער זאל אונז טאקע העלפן מיר זאלן זיך באנייען מיט אן אַמַת, און אנהייבן דאווענען מיט א פרישקייט און מיט א הויך קול, ביז מען וועט זוכה זיך צו קענען ארויפגיין אויפן לייטער העכער און העכער, און אפילו אויב מען פאלט חס ושלום אראפ פונעם לייטער זאל מען זיך דראפענען און נאכאמאל ארויפגיין. אונזערע תפלות זאלן דערגרייכן דעם שער השמים, און מערער זיין די גאולה שלמה בקרוב.

אין די וואכעדיגע פרשה לערנען מיר וויאזוי יעקב אבינו איז אנגעקומען צום הייליגן בארג דארט וואו עס גייט געבויט ווערן דאס בית המקדש, דער פלאץ פונעם אָבן שתייה. ר' נתן איז מסביר אויפן פסוק וישכב במקום ההוא אז יעקב אבינו איז איינגעשלאפן אויף דעם פלאץ. דאס איז מרמז אז יעקב אבינו האט געזען ברוח קדשו וויאזוי עס וועט אויסקוקן אין גלות, אז דער ענגן פון תפלה און דאווענען צום אויבערשטן וועט זיין זייער אראפגעפאלן, עס וועט זיין זייער שווער צו עפענען דאס מויל און רעדן צום באשעפער. זיך אויפצוהייבן און באנייען צו דאווענען ווי עס דארף צו זיין.

ווער איז שולדיג אין דעם? זאגט ר' נתן אז נישט קיין אנדערער נאר דער סמך מם אליין. ווען א אידיש קינד שטעלט זיך דאווענען פארדייט ער די קאפ מיט אלע מיני דמיונות. פון דעם געשעט אז אסאך קינדער און בחורים זענען זיך מייאש צו דאווענען בפּוּנָה, און דאווענען נאר מיט די מויל, אן פּנַת הלב. ווייל זיי מיינען אז זיי קענען זיך נישט שטארקן אנטקעגן די אלע מחשבות וואס קומען אריין אין קאפ ווי נאר מען עפנט דעם סדור.

דערציער איז יעקב אבינו אריין אין א שלאף 'במקום ההוא' דאס מיינט מען די 'היינטיגע גלות' די פארשלאפענע דאווענען. האט יעקב אבינו פארשטאנען אז די עצה דערויף איז נאר צו נוצן זיין מדה וואס איז "אַמַת". אז מען זאל זאגן די ווערטער פון דאווענען מיט אַמַת. דאווענען פון אנהייב סדור פאמעליך צושטאטליך, און זיך צוהערן צו די ווערטער וואס מען זאגט ארויס פון מויל אזוי ווי א

א שמועס מיט'ן זיידן

אסאך שטעט זעט מען אזעלכע פלעצער, וואו מען טוישט דאלארן אויף די ארטיגע געלט וואס מען ניצט אין דעם געוויסן לאנד] דאס איז געווען די פּרנסה פון דעם חסיד, ער פלעגט שטיין אין גאס א גאנצן טאג און געפרעגט אלע דורכגייער: וואס ווילסטו בייטן? וואס טוישטו? דאס האט ער געטון א גאנצן טאג. האט אים דער רבי געזאגט: "דו קענסט דאך איבערדרייען דייע ווערטער צו א תפלה" גלייך אינדערפרי פאר די גייסט ארויס צו דער ארבעט, בעט א קליין תפלה צום באשעפער: "רבוננו של עולם, האב רחמנות אויף מיר, העלה מיר איה זאל נישט טוישן פון רע צו טוב, פארוואס זאל איה מיינען אז שלעכטע זאכן זענען גוט".

זאגט אים דער רבי אזוי זאלסטו א גאנצן טאג, בעטן דעם אויבערשטן בשעת דו רעדסט צו די מענטשן אויפן גאס: "וואס טוישטו? וואס ווילסטו בייטן? אלע דורכגייער וועלן הערן די שאלה: וואס טוישטו? וואס ווילסטו בייטן?" אבער באמת וועסטו דאס רעדן צום אויבערשטן! אזוי וועט אויסקומען אז א גאנצן טאג, וועסטו זיין פארנומען מיט תפלה און בקשה צום באשעפער.

יענקעלע: זייד איה דאנק דיר זייער פאר די שיינע מעשה וואס דו האסט מיר פארציילט, איה האב דאס קיינמאל נישט געהערט. אבער איין זאך זייד, איה ארבעט נישט! געלויבט דער אויבערשטער אז איה האב אזא גוטע חדר און אזא פינגע רבי וואס לערנט מיט מיר תורה א גאנצן טאג, וויאזוי קען איה ניצן די שיינע מעשה פאר מיר?

זיידע: יענקעלע איה האב הנאה אז ווען דו הערסט א מעשה נעמסטו דאס אריין אין הארץ און דו מאכסטו פון דעם דיין מעשה'לע, דו וועסט נאך אין דעם זכות וואקסן א ערליכער ברסלב'ער חסיד מיט'ן אויבערשטן'ס הילה. לאמיר טראכטן צוזאמען, וואו קענסטו טאקע

יענקעלע: זייד, איה דאנק דיר זייד, איה דאנק דעם אויבערשטן אז איה האב אזא טייערער זיידע. גאנץ שמועס לעצטע וואך האב איה געזען אזויפיל ישועות אין זכות פון דאנקו, די גאנצע בליק אויף די וועלט, האט זיה מיר געביטן.

זיידע: זייער גוט אז דו האסט אנגעהויבן פארציילן וועגן די ישועות וואס דו האסט געהאט, יעצט קען מען שוין רעדן אביסל תורה, ווייל דער רבי זאגט (תורה מ"ז חלק ב') אז נאכן רעדן פון ישועות ישאל קען מען שוין זאגן תורה.

זיידע: איינמאל איז געקומען א חסיד צום הייליגן רבי'ן און פארציילט פאר'ן רבי'ן וועגן זיין פּרנסה. דער חסיד איז געווען א חלפון, דאס מיינט איינער וואס בייט איבער געלט, [אין אמעריקע ווייסט מען אפּשר נישט וואס דאס איז, אבער ווען מען פארט אין די וועלט, ווען מען קומט אין לופטפעלד אזוי אויך אין די

א שמועס מיט'ן זיידן

ניצן די עצה אין חדר?

יענקעלע: הע... הע... איך מיינ איך האב עפעס.... קודם אין עס-זאל, אין חדר, אזוי אויך אינדערהיים ווען איך וועל בעטן איינער זאל מיר ברענגען עסן, קען איך למשל זאגן: "איך דארף נאך א ברויט, אפֿשר קענסטו מיר געבן נאך א ברויט?" אבער באַמט וועל איך דאס בעטן פון באשעפער, "באשעפער, איך וויל נאך א ברויט!"

זיידן: דו ביסט א לעכטיגער אינגל, ממש ווי דער תם פון ספורי מעשיות! דיין מוח און הארץ פיבערן צו קענען נאנט ווערן צום באשעפער. יענקעלע, ר' נתן איז די עלטערע יארו האט זיך איינמאל אנגערופן: "פארוואס גייט מיר די עבודת ה' אזוי גרינג און געשמירט, ווייל אין מיינע אינגע יארן, האב איך געהאט אסאך התבודדות", דאס מיינט ער האט נישט געטון קיין שום זאך אן תפלה.

אימאן, די בענקשאפט אין מסירות נפש וואס ברוסלבע חסידים פלעגן האבן דארט אנצוקומען.

איך פלעג הערן פון מיין טאטן וואס ער האט געזען אין ארץ ישראל ווען ער איז געווען דארט אלץ בחור, די חשובע ברוסלבע זקנים ווי ר' לוי יצחק'ס תמימות און ערנסקייט, ר' שמואל שפיראס דאווענען אין מירון און אזוי ווייטער אלע חשובי אנשי שלומנו.

איך דערמאן זיך ווען ער האט מיר דערציילט וועגן א חשוב'ן איד וואס איז געקומען פון חוץ לארץ וואוינען אין ארץ ישראל און האט זיך אנגעטון דער ר'ושל'מ'ער לבוש. אזוי ווי ער האט נישט געהאט קינדער און דער רבי זאגט אז ווען מען דאוונט תפלה בכח קען מען זוכה זיין צו קינדער, פלעגט ער דאווענען מיט קולי קולות און פלעגט צומאל מאכן זיבעציג קולות (עין קליין), אוי, אוי, יעדע קרעכטס איז געווען א געשריי פון טיפן הארץ.

6:30 אינדערפרי פלעג איך גיין אין חדר - ווען דאס געיעג פון טאג האט זיך שוין אנגעהויבן, אלע לויפן שוין ארבעטן, גוים און להבדיל אידן, - שפאצירנדיג צום חדר זיך אויסרעדן דאס הארץ פארן אויבערשטן אויף אידיש, האב איך גארנישט געהאט צוטון מיט אלעס וואס טוט זיך ארום מיר, זעצט האב איך מיין פירוואטן שמועס מיט'ן טאטן אין הימל, וואס האט מיר אזוי שטארק ליב!

מיין אפֿעה'עס

נת'לע, פארצייל אויז אביסל איבער דיין יוגנט, ווער זענען געווען דינע ברוסלבע חברים?

איך האב נישט געהאט קיין ברוסלבע חברים, מיין טאטע איז געווען מיין איינציגער אמת'ער חבר!

מיין טאטע האט מיר אויסגעלערנט אז מען דארף רעדן צום אויבערשטן! איך געדענק איין מאל ווען האב איך געבעטן פון מיין טאטן געלט צו קויפן עפעס א זאך וואס איך האב זייער געוואלט האבן, מיין טאטע איז געווען זייער אפן מיט מיר, ער האט געעפנט זיין בערזל און מיר געוויזן אז זיין בערזל איז ליידיג... "רעדט צום אויבערשטן און בעט אים וועסטו האבן שפע" האט ער מיר פארגעשלאגן. (אפֿשר היינט'גע צייטן האט מען מורא צו ווייזן פאר קינדער א ליידיגע בערזל, ווייל די קינדער וועלן חס ושלום מיינען אז זיי זענען ארים, אבער מיין טאטע האט נישט מורא געהאט, ווייל מיר האבן געלעבט מיט אמונה, מיר האבן געוואוסט אז מיר זענען די גרעסטע עשירים!!!)

אלע מעשיות פון שבחי הר"ן פלעגט מיר מיין טאטע פארציילן, ווי אזוי דער רבי האט אויף יעדע זאך נאר געדאוונט און געוויינט צום אויבערשטן, אזוי אויך פלעגט ער רעדן צו מיר אסאך וועגן

בחינה אויף ספורי מעשיות די עלעפטע מעשה (1) דער בן המלך און בן השפחה

**צו ענטפערן די
בחינות און אריינגיין
אינעם גורל,
02-5-3333-72
646-518-1095
1-518-329-9149**

- א. שאלה בעט: ווען האט דער הייליגער רבי דערציילט די מעשה וואס מיר הייבן יעצט אן?**
- נאך פורים יאר תקס"ט
 - פאר פורים יאר תקס"ט
 - מוצש"ק פרשת נח יאר תק"ע
- ב. ווער האט פארביטן די קינדער?**
- עפעס א דינסט
 - די דינסט וואס האט געבוירן
 - די באבע (הייבאם)
- ג. צו וועלכע נימוס האט געצויגן די טבע פון אמת'ן בן המלך?**
- צו א נימוס פון מלכות
 - צו א נימוס פון קנעכט
 - ביידע תשובות זענען ריכטיג.
- ד. צו וועלכע נימוס האט געצויגן די טבע פון אמת'ן בן השפחה?**
- צו א נימוס פון מלכות
 - צו א נימוס פון קנעכט
 - צו א אנדערע נימוס
- ה. ווער האט אויסגעזאגט די סוד אז די קינדער זענען פארביטן?**
- די באדינער פון קעניג
 - די דינסט
 - די באבע (הייבאם)
- ו. ווי אזוי און ארויס די סוד אויף דער וועלט?**
- מיהאט עס מפרסם געווען אין די צייטונגען
 - איינער האט געזאגט פאר'ן אנדערן
 - ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ז. פארוואס טאר דער מלך נישט געוואר ווערן אז מ'האט פארביטן?**
- ווייל ער קען שטארבן פון צער
 - ווייל דער קעניג וועט באשטראפן דער וואס ווארט זיי פארביטן
 - ווייל ער קען דאס נישט פאררעכטן
- ח. פארוועמען נאך האט מען דערציילט אז די קינדער זענען פארביטן?**
- פאר דער אמת'ער בן השפחה
 - פאר דער אמת'ער בן המלך
 - פאר'ן קעניג
- ט. פארוועס האט דער בן המלך געטאן שפיצלעך?**
- פאר'ן אמת'ן בן המלך
 - פאר דער טאטע פון אמת'ן בן השפחה
 - פאר די שפחה
- י. ווער האט איבער גענומען די מלוכה נאכדעם וואס דער קעניג איז געשטארבן?**
- דער אמת'ער בן המלך
 - דער אמת'ער בן השפחה
 - אז און פון א אנדערער קעניג
- יא. ווער האט דערציילט פאר'ן אמת'ן בן המלך די גאנצע מעשה?**
- דער אמת'ער בן השפחה
 - די שפחה
 - דער טאטע פון אמת'ער בן השפחה
- יב. פארוואס האט דער טאטע פון בן השפחה רחמנות אויף דער אמת'ער בן המלך?**
- ווייל אפשר איז ער זיין זוהר און א טאטע האט רחמנות אויף א קינד
 - ווייל אויב איז ער נישט זיין זוהר, וויל מען אים אויסרייסן אימוניסט, איז אודאי א רחמנות
 - ביידע תשובות זענען ריכטיג
- יג. וואס האט דער אמת'ער בן המלך געטאן?**
- ער איז אוועק פון די מדינה
 - ער איז געבליבן אויף זיין פלאץ
 - ער האט זיך באהאלטן אין א גרוב
- יד. וואס האט פארדראסן פאר'ן אמת'ער בן המלך?**
- ווייל דער אמת'ער בן השפחה איז דער קעניג
 - ווייל ער איז פארטריבן געווארן אימוניסט
 - ווייל זיין טאטע האט אים נישט געהאלפן
- טו. וואס האט דער אמת'ער בן המלך געטאן נאכדעם?**
- ער האט אנגעהויבן צו לערנען תורה אין א באהאלטעניש
 - ער האט אנגהויבן שפילן אויף כלי שיר
 - ער האט זיך גענומען צום טרונק
- טז. וואס נאך לערנסטו ארויס פון די מעשה וואס ווערט געברענגט אין חיי מוהר"ן אות ס"א?**
- ווי יעדע ווארט אין די מעשה איז מדויק
 - די ציל פון די פארהער צו מדייק זיין אין יעדע ווארט פון די מעשיות

וואו עס פֿלעגן ליגן
דאָרט הויפֿענעס מיט
פּישקעס, איך - נאָך
נאָר אַ קליין קינד -
ביין געזעצן צווישן די
פּישקעס ספֿרים און
געמאכט התבודדות!
איך האָב געמושטשעט
מיין טאָטן (נא, נא...
מען טאר נישט
מושטשעצן אַ טאטע...)
אַז איך וויל אַ ספֿורי
מעשיות, האָט ער

מיין מעשה'לע המשך

אויפֿן טישל געבן מיין בעט איז געווען אַן אַלטער
לאַמפּ, איך פֿלעג דאָס אַנציינדן, און זיך צודעקן מיט
די דאַקענע אַז מיין מאַמע זאַל נישט זען אַז איך זאַג
'לקויטי תפלות' ווען טרערן פון מיינע אויגן פֿליסן,
פון ר' נתנ"ס זיסע פֿקשות וואס איז געשריבן געווארן
פאר יעדן איד, פאר קליינע קינדער און אויך פאר
אַלטע זיידעס.

ווען איז געווען דאָס ערשטע מאל וואס דו האָסט
געהערט פון ברסלב?

פון ווען איך קען זיך האָב איך געהערט וועגן
ברסלב. מיין טאטע האט געהאט אַ חבר וואס פֿלעגט
גיין מפיץ זיין דעם רבינ'ס ספרים אין די געגנט
וואו איך האָב געוואוינט, ער האָט געהאט אַ צימער

אַרויסגענומען איין ספֿר און מיר געגעבן אַ מתנה.
די קינדער אין חדר פֿלעגן לאַכן פון דיר?
גראַדע נישט, איך פֿלעג פֿרייליך מאַכן אין חדר
ווען איך פֿלעג אויסלערנען פאר מיינע חברים נגונים
פון ברסלב, "שמחה איז אַ גאולה", "קיינ יאוש איז
נישט פֿאַרהאַנען" "דער הייליגער רבי האָט געהייסן
זיך נישט מייאַש זיין". ביז היינט ווען איך טרעף מיינע
אַמאָליגע חברים פון חדר, דערמאָנען זיי מיר די
נגונים מיט אַן אויסגעצויגענעם שמייכל אויף זייער
פנים.
אַפֿשר וועל איך די אַנדערע וואָך קענען בעז"ח ממשיך
זיין מיט מיינע זכרונות, יעצט דאַרף איך לויפֿן זאַגן
לקוטי תפלות...